

**รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่
อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ**

ยิ่งยง นันทวนิชชากร^{1*}

บทคัดย่อ

การพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อวิเคราะห์กระบวนการมาได้ซึ่งโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ 2) เพื่อสร้างร่างรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรม 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมและ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)เป็นการนำรูปแบบไปทดลองใช้กับครู จำนวน 60 คน โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Non-Randomized Control Group Pretest-Posttest Design มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประเมินความพึงพอใจต่อการทดลองโดยใช้สถิติ t-test

ผลการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการมาได้ซึ่งโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษสร้างร่างรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ พัฒนาครูให้มีพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการเสริมสร้างให้ครูมีด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้วยการพัฒนาตนทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถควบคุมการทำงานได้ด้วยตนเอง โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของบุคคลโดยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีส่วนร่วมในการทำงาน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี 2) การเสริมสร้างความตระหนักในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองด้วยการเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง 3) การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน มีโอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น กล้าเผชิญกับงานที่ท้าทายความสามารถด้วยการปฏิบัติ และฝึกฝน และ 4) การส่งเสริมให้ได้แสดงออกถึงความรู้ และทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยรูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผลศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษกลุ่มทดลองมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมทั้งในภาพรวม และในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ

คำสำคัญ : รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงาน โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรม บริบทโรงเรียนปรางค์กู่

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

* ผู้พิมพ์หลัก e-mail: rdi_published@vru.ac.th

THE MODEL FOR TEACHER ENFORCEMENT TO MORALITY AND ETHIC SCHOOL IN NORTH EASTERN REGION BY OFFICE OF THE OMBUDSMAN IN THE CONTEXT OF PRANGKU SCHOOL, PRANGKU DISTRICT, SISAKET

Yingyong Nantawanichakon^{1*}

Abstract

The model development for teacher enforcement to morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket has purposes as follows: 1) to analyze the process which help schools to reach the being of morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School; 2) to make draft of model of teacher enforcement to morality and ethic school; 3) to demonstrate the model for teacher enforcement to morality and ethic school; and 4) to study factors which related to the model for teacher enforcement to morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket by research and development process with 60 teachers. The author applied Non-Randomized Control Group Pretest-Posttest Design to the experiment together with experimental group and controled group by learner ability assessment as learner-centered class management, and satisfactory assessment was done by t-test.

Research results: The analysis of the process helped schools to reach the being of morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket. The making draft of the model development for teacher enforcement to morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket can empower teachers to manage class as learner-centered and to develop teachers to have knowledge, skills and experience by their physicality and mind to build up self-confidence, and self-controlling with these principles: 1) individual preparing with relaxing climate, working participation and good relationship; 2) increasing the realizing to define their own way of life which increasing good image for themselves; 3) encouraging teachers to have knowledge, skills and experience to exchange idea and challenge the real practicing; and 4) encouraging teacher to express their knowledge, skills and experience to manage the class with learner-centered by semantic model: principle, objectives, content structure, methods and assessment. The study of results from the experiment of the model for teacher enforcement to morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket showed teachers' satisfaction about teacher enforcement for their work to develop working competency with the idea of learner-centered in high level ($\bar{X} = 4.23$). The study of factors which related to the experiment of the model for teacher enforcement to morality and ethic school in North Eastern Region by Office of the Ombudsman in the context of Prangku School, Prangku District, Sisaket, the experimental group thought that there was appropriateness both perspective and each element of model.

Keywords : Enforcement to Morality and Ethic Region by Office of the Ombudsman Context of Prangku School

¹ Director of Praibung Prangku School Srisaket Province

* Corresponding author, e-mail: rdi_published@vru.ac.th

บทนำ

โรงเรียนวิถีพุทธ คือโรงเรียนระบบทั่วไปที่นำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยผู้บริหารและครูเป็นกัลยาณมิตรการพัฒนา การจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนวิถีพุทธ เน้น การจัดสภาพทุกๆด้านเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักพุทธธรรมอย่างบูรณาการ โดยส่งเสริมให้เกิดความ เจริญองกามตามลักษณะแห่งปัญญาฉัฏฐธรรม 4 ประการ คือ 1) สัมปรีติสังสวะ การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ มีครู อาจารย์ดี มีสื่อที่ดี 2) สัทธัมมัสสวะนะ เอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ มี กระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) ธัมมานุธัมมปฏิบัติ ความสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตได้ถูกต้องเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558: 3-6)

แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ด้านประกอบ ด้านประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร จัดการโรงเรียนวิถีพุทธ หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ จุดเน้น การกำหนดแผนปฏิบัติการ การสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดวิถีพุทธสู่วิถีการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดหลักสูตร สถานศึกษา การจัดหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ จนถึงกระบวนการเรียนการสอน 3) กิจกรรม เสนอแนะการพัฒนา หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่สามารถจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายต่อเนื่อง เป็นวิถี ชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิด มีการฝึกปฏิบัติเสมอๆทางด้านความประพฤติ (ศีล) จิตใจ (สมาธิ) และปัญญา (ปัญญา) 4) การพัฒนาบุคลากรและคุณลักษณะบุคลากร หมายถึง การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร ตาม หลักไตรสิกขาทั้งการเป็นผู้จัดการเรียนรู้ การเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริง และเป็นกัลยาณมิตร 5) การ เกื้อกูลสัมพันธ์โรงเรียนวิถีพุทธและชุมชน หมายถึง ความร่วมมือทั้งสถานศึกษา บ้าน และสถาบันต่างๆในชุมชน ที่จะพัฒนาทางนักเรียน และสังคมตามวิถีแห่งพุทธธรรม เพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.2558: 26-60)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานภาคนำหลักการข้างต้นสู่การขับเคลื่อนและได้มาซึ่ง ความสำเร็จของการเสริมหนุนให้ครูมีระบบการเรียนการสอนในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนใน โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จนประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งตลอด ระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาได้ พิสูจน์แล้วว่า โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคมเป็นโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม ที่ได้รับการยอมรับจาก โรงเรียนต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาศึกษาดูงาน การบรรยายแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ และได้รับความไว้วางใจจาก ผู้ปกครองในชุมชนส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม เพิ่มมากขึ้น เด็กนักเรียนที่จบ การศึกษาสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยมากกว่าร้อยละ 90 (โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม. 2557) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เล็งเห็นประโยชน์จากความสำเร็จของ โรงเรียนต้นแบบดังกล่าว จึงเผยแพร่ และส่งต่อประสบการณ์ไปยังส่วนภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยการขยายผลโรงเรียน คุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคอย่าง ทัวถึง และชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป กอปรกับสำนักผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เสนอและได้รับการอนุมัติแผน งบประมาณยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2 (พ.ศ.2556-2560)

โรงเรียนปรางค์กู่มีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ตาม แนวทางโรงเรียนวิถีพุทธโดยมีการขับเคลื่อนการศึกษา 2558 การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนปรางค์กู่สู่โรงเรียน คุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค ซึ่งโรงเรียนปรางค์กู่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และ หน่วยงานภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (ปป.ช.) และมูลนิธิยุวสถิรคุณ การดำเนินการในระยะที่ 1

จะเป็นการอบรมพัฒนาศักยภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนแกนนำ เพื่อสร้างความตระหนักในการที่จะสร้างและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งโรงเรียนปรางค์กูเป็นโรงเรียนที่มีต้นทุนเดิมด้านคุณธรรมค่อนข้างสูงอยู่ก่อนแล้ว ขาดเพียงการสร้าง ความตระหนัก และวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบ และการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้เกิด ในตัวนักเรียน มีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากโรงเรียนปรางค์กูได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการให้พัฒนา โรงเรียนเป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ในส่วนภูมิภาค รับฟังวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนคุณธรรมและคณะผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมวิเคราะห์องค์การ โดยใช้วิธีวิเคราะห์SWOT เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน รวมถึงร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์การบริหารงานโรงเรียนปรางค์กู และกำหนดโครงการโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมลงในแผนปฏิบัติการโรงเรียน โดยโรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ในการพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องกับ. อัตลักษณ์ 29 ประการสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ

องค์ความรู้ที่โรงเรียนปรางค์กูได้จากการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม คือ แนวทางปฏิบัติที่ดีในการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1) ความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียนต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายร่วมกันผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้ที่มีเป้าหมายชัดเจนมีความจริงใจในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในทางที่ดีขึ้นโดยมีการกำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจน กำหนด/มอบหมายงานให้แก่ครูแกนนำที่มีคุณวุฒิและมีความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมต่างๆ โดยผู้บริหารต้องมีการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมีหน้าที่คอยส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคคลที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความร่วมมือ สนับสนุน ในด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

ครูแกนนำ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม อุทิศตนทั้งในด้านร่างกาย แรงใจ และสละเวลา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนและเพื่อนครูมีอุดมการณ์ร่วมกันในการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาผู้เรียน และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของนักเรียนในการทำกิจกรรม โครงการให้บรรลุผลสำเร็จนักเรียน ต้องเป็นผู้ที่เห็นสภาพปัญหาและต้องการแก้ไขด้วยตนเองโดยเห็นถึงผลลัพธ์ที่ดีที่จะเกิดขึ้นหากเกิดการเปลี่ยนแปลง จึงจะเกิดความต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีความมุ่งมั่นที่แก้ไขปัญหานั้นผู้ปกครอง ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนในกิจกรรมที่พอช่วยได้และตอบรับแนวนโยบายของโรงเรียน โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคุณธรรมอย่างต่อเนื่องทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

องค์กรหรือหน่วยงานของชุมชนที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัย เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น สถิติการตั้งท้องก่อนวัยเรียน

2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในองค์กร ต้องอาศัยระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้ที่เห็นต่างและอาศัยความอดทนในการสร้างความเข้าใจและหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียทั้งต่อสภาพจิตใจของบุคลากรในองค์กรและต่อบรรยากาศในการทำงานของบุคลากรในองค์กร

3) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้บริหารต้องมีการวางแผนการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจน มีการพัฒนาครูแกนนำและนักเรียนแกนนำรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อ

ขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆในการอบรมถ่ายทอดความรู้แก่ครูและนักเรียนเข้าใหม่ให้เข้าใจถึงเป้าหมายของโรงเรียน และวัฒนธรรมขององค์กร

4) โครงการคุณธรรมที่ดีควรเป็นเครื่องที่เกิดจากความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริงดำเนินการโดยนักเรียน โดยมีครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือและผู้บริหารเป็นผู้อำนวยความสะดวก

การเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐและเอกชน ซึ่งเป็นเป้าหมายทางการศึกษาเชิงระบบในโรงเรียนที่มีความสำคัญเร่งด่วนในการเสริมสร้างให้ครูมีพลังอำนาจในการทำงานทั้งด้านจิตใจ และด้านความรู้ ความสามารถ โดยการเสริมสร้างให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง และความสามารถควบคุมการทำงานด้วยตนเองที่เน้นการพัฒนาบุคลิกอย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และเสริมสร้างความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการปรับความคิดของผู้สอนให้มองผู้เรียนบนพื้นฐานความรัก เข้าใจว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ ควรให้อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยยึดชีวิตจริง เน้นการคิดสามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ในชีวิตจริง จึงได้พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการฝึกอบรม มีหลักการสำคัญ คือ 1) การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีส่วนร่วมในการทำงาน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี 2) การเสริมสร้างความตระหนักในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองด้วยการเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง 3) การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ โอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กล้าเผชิญกับงานที่ท้าทายความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการปฏิบัติ และฝึกฝน และ 4) การเสริมสร้างให้ได้แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่มุ่งเสริมสร้างให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถควบคุมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ด้วยตนเอง มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการพัฒนาตนทั้งด้านร่างกาย และจิตใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการมาได้ซึ่งโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

2. เพื่อสร้างร่างรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูโรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนี้

กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ความรู้เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร/ครู นักเรียน และผู้ปกครอง แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยลงพื้นที่สังเกตโรงเรียน สัมภาษณ์ และประชุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งโดยวาจาและบันทึกข้อความอย่างเป็นทางการ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดกลุ่มรายการตามประเด็นสาระที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน การถอดบทเรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยสรุปประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ แล้วมีการคัดตัวอย่างคำพูดของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ ในการคัดตัวอย่างคำพูด จะเลือกเฉพาะข้อความที่เป็นตัวแทนสำคัญจากกลุ่มเป้าหมายเพียงบางคนเท่านั้น เพื่อใช้เป็นหลักฐานสนับสนุนการสรุปสาระสำคัญในการรายงานผล

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษสรุปผลดังนี้

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ข้อมูลภูมิหลัง ครูส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้เป็นเวลา 7-9 ปี

1.1.2 ข้อมูลความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านเนื้อหาความรู้ และด้านทักษะ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) แนวคิดการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.35$) 2) การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.30$) 3) บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.25$) 4) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.25$) 5) วิธีการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 4.11$) 6) แนวการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะและคุณลักษณะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ ($\bar{X} = 4.10$) 7) แนวคิดการมองผู้เรียนบนพื้นฐานความรัก เข้าใจว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.09$) 8) แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ($\bar{X} = 4.07$) 9) แนวการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะและคุณลักษณะการคิด การแก้ปัญหา การ

เผชิญสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.05$) และ 10) แนวการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะและคุณลักษณะการด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ($\bar{X} = 4.04$)

1.1.3 ข้อมูลความต้องการเข้าร่วมการอบรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

1.1.3.1 ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการเข้าร่วมการอบรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 95.75 และไม่ต้องการเข้าร่วม ร้อยละ 4.25 ซึ่งมีเหตุผลในการเข้าร่วมการอบรม เพราะต้องการนำความรู้ ความสามารถที่ได้รับไปพัฒนาการเรียนการสอน ต้องการเสริมสร้างศักยภาพในการทำงาน และการจัดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน และเป็นการเปิดโลกทัศน์ทางด้านการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

1.1.3.2 ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่าระยะเวลาในการอบรมควรเป็น 4 วัน ส่วนใหญ่ให้เหตุผลประกอบว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ การปฏิบัติกิจกรรม และเป็นระยะเวลาที่ไม่กระชั้นชิด ไม่มากเกินไป และไม่เบา

1.2 ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้เรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นโครงการพัฒนาครูให้มีพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส โดยการเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้วยการพัฒนาตนทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถควบคุมการทำงานได้ด้วยตนเอง โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของบุคคลโดยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีส่วนร่วมในการทำงาน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี 2) การเสริมสร้างความตระหนักในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองด้วยการเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง 3) การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน มีโอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น กล้าเผชิญกับงานที่ท้าทายความสามารถด้วยการปฏิบัติ และฝึกฝน และ 4) การส่งเสริมให้ได้แสดงออกถึงความรู้ และทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยรูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา วิธิตำเนินการ และการประเมินผล

1.3 ผลการตรวจสอบรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้เรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.91$) และมีความเห็นสอดคล้องกัน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

2. ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้เรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สรุปผลดังนี้

2.1 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านความรู้ ด้านปฏิบัติการ ด้านเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลรวมก่อนทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านความรู้ ด้านปฏิบัติการ ด้านเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลรวม หลังทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านความรู้ ด้านปฏิบัติการ ด้านเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลรวม ก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านความรู้ ด้านปฏิบัติการ ด้านเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลรวม ก่อนและหลังทดลองของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สรุปผลดังนี้

3.1 ผลการสอบถามความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่ากลุ่มทดลองมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมทั้งในภาพรวม และในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ

3.2 ผลการอภิปรายกลุ่มของกลุ่มทดลองถึงปัจจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนำไปใช้ สรุปผลดังนี้

3.2.1 กลุ่มผู้เรียน เป็นครู ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ ระหว่าง 2-4 ปี

3.2.2 วิทยากร มีบทบาทในการดำเนินการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงาน เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยวิทยากรเป็นผู้จัดบรรยายภาคที่ผ่อนคลาย อบอุ่น เป็นกันเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และเสริมสร้างความรู้ ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้แก่ผู้เข้าอบรม

3.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการอบรมโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่จัดเป็นการประยุกต์หลักการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานกับการพัฒนาตนมาใช้พัฒนาให้ผู้เข้าอบรมมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความมั่นใจในตนเอง มีความกล้าเสี่ยงทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน มีอิสระในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้าง

บรรยากาศที่ผ่อนคลาย ขั้นที่ 2 การเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง ขั้นที่ 3 การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และขั้นที่ 4 การเสริมสร้างให้ได้แสดงออกถึงความรู้และทักษะ ประสบการณ์

3.2.4 สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมมีหลากหลาย และเหมาะสม ด้วยการใช้เสียงเพลง ประกอบกิจกรรมการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมมีคลื่นสมองต่ำ จิตใจจะสงบ เยือกเย็น เกิดความสมดุล มีการผ่อนคลาย และมีสมาธิ การใช้สื่อของจริงจากสิ่งที่อยู่รอบตัว สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมตามต้องการของผู้เข้าอบรมในกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง การใช้สื่อวีดิทัศน์ในการนำเสนอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่พัฒนาทักษะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ การคิด การแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ และการพัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และการใช้สื่อสื่อดิจิทัลในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำเสนอความรู้ ผลงาน และผลการปฏิบัติกิจกรรม

3.2.5 สภาพแวดล้อมในการจัดอบรมโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่จัดเป็นสถานที่ที่มีขนาดเหมาะสม มีที่สำหรับการฝึกสมาธิ ทำโยคะอาสนะ กิจกรรมต่างๆอย่างสะดวก มีการเตรียมของว่างและอาหารกลางวันอย่างเหมาะสม

3.3 ปัญหา และข้อเสนอแนะการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่นำไปใช้สรุปผลดังนี้

3.3.1 ปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้บางชนิดมีความทันสมัยทำให้ผู้เข้าอบรมต้องเรียนรู้วิธีใช้ จึงทำให้เสียเวลาในตอนเริ่มต้น แต่เมื่อใช้ในครั้งต่อไปก็สามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรม

3.3.2 ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมในการจัดอบรมโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่จัดคือ ห้องประชุมกำลังมีการก่อสร้างจึงทำให้บางช่วงเวลามีเสียงดังจากเครื่องจักรมารบกวน จึงต้องเลื่อนเวลาปฏิบัติกิจกรรมการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายให้เร็วขึ้น และต้องปฏิบัติกิจกรรมในห้องปรับบรรยากาศ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีประเด็นสำคัญในการอภิปราย 3 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับดี และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ

รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการจัดทำและพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วยรูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ที่ใช้การอธิบายแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ (Keeves, 1997) เป็นกิจกรรมการศึกษา นอกระบบโรงเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่พึงประสงค์ให้กับครู โดยยึดหลักการสำคัญ คือ สนองความ ต้องการ ความสนใจ และแก้ปัญหาให้แก่กลุ่มครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงาน (Short and Greer, 1997; Blase and Blase, 1994 และ Harvey and Drolet, 1994) การพัฒนาบุคคลตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส (Shrii Prabhat Rainjan Sarkar อ้างถึงในเกียรติวรรณ อมาตยกุล, 2531) และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (ไสว พักขาว, 2541; วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542; อุษณีย์ โพธิสุข, 2543; กรมวิชาการ, 2544; Perkins, 1999)

รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเหมาะต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานให้ครูมีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการพัฒนาตนเองอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ มีองค์ประกอบ ที่เหมาะสมดังนี้

ประเด็นที่ 2 การใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู อำเภอบางคอก จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมี 2 ประเด็นย่อยดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรางค์กู อำเภอบางคอก จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลังการทดลองกับก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูเพื่อพัฒนา ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมสำคัญในระยะเวลาที่ 1 การเสริมสร้างพลัง อำนาจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมี 8 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 ความสำคัญของการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ กิจกรรมที่ 3 บทบาทสำคัญใน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมที่ 4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมที่ 5 การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ กิจกรรมที่ 6 การจัดการเรียนรู้ที่ พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ กิจกรรมที่ 7 การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และกิจกรรมที่ 8 เทคนิคการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน ในการดำเนิน กิจกรรม 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ขั้นที่ 2 การเสริมสร้างความ ตระหนักในตนเอง ขั้นที่ 3 การส่งเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และขั้นที่ 4 การส่งเสริมให้ได้แสดงออกถึง ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ซึ่งกิจกรรมในแต่ละขั้นมุ่งเสริมสร้างให้ผู้อบรมมีพลังอำนาจในการทำงานด้านการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าอบรมได้ รู้สึกผ่อนคลายด้วยการฝึกสมาธิประกอบเสียงเพลง การจูงใจเข้าสู่สภาวะอัลฟา การฝึกสติด้วยการบริหาร ร่างกายด้วยโยคะอาสนะ และการเดินรำกายทิพย์ ผลการทดลองพบว่าผู้อบรมมีความรู้สึกผ่อนคลาย ร่างกายมี ความยืดหยุ่นคล่องแคล่วเพิ่มขึ้น มีความพร้อมในการเรียนรู้ และสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อตนเอง ที่สอดคล้องกับ แนวคิดของพัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ (2541) กล่าวว่า การบริหารสมองด้วยการบริหารร่างกายทำให้เกิด ความรู้สึกสงบ (Calm) มีความมั่นใจในตนเอง เรียนและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถควบคุม ขจัด

ความเครียดได้ และทำให้สภาพของจิตใจพร้อมที่จะเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจ เกิดความจำ มีอารมณ์ขัน (Humor) และเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะที่คลื่นสมอง (Brain Wave) จะลดความเร็วลงจากคลื่น Beta เป็น Alpha ทำให้เกิดความผ่อนคลาย (Relaxation) เพิ่มขึ้น สมองอยู่ในสภาวะผ่อนคลาย (Relaxed Alertness) ซึ่งเป็นสภาวะที่สมองทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบกับการหายใจที่ถูกต้อง คือ หายใจเข้าลึกๆ ช้าๆ และหายใจออกช้าๆ ให้ช้ากว่าการหายใจเข้า เพื่อให้สมองได้รับออกซิเจนอย่างเต็มที่ทำให้สมองมีพลังงานทำงานได้เต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ คັນสึนีย์ ฉัตรคุปต์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) กล่าวว่า การออกกำลังกาย ส่งผลให้สมองหลั่งสารเคมีในสมองที่เป็นสารสื่อประสาท (neurotransmitters) เอนโดर्फิน (Endorphins) ทำให้รู้สึกดีทางบวก มีชีวิตชีวา และมีผลต่อการหลั่งสารโดปามีน ที่เป็นสารที่ควบคุมการทำงานของสมองซีกซ้ายที่เกี่ยวข้องกับภาษา ความคิด ความจำระยะสั้น ความยืดหยุ่น การคิดแบบนามธรรม กระบวนการคิดวิเคราะห์ อารมณ์ การเรียนรู้ ความจำ และเป็นสารที่เกี่ยวข้องกับความสุข ดังนั้นกิจกรรมในชั้นนี้จึงส่งผลให้ผู้อบรมมีความพร้อม และมีพลังใจในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 2 การเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ผู้อบรมตระหนักถึงความสามารถในการทำงานของตนเอง มีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมสัญลักษณ์แทนตน พบว่า ผู้เข้าอบรมรับรู้ถึงบทบาทของตนเองในการทำงาน และเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น กิจกรรมพลังคำพูด พบว่า ผู้อบรมตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้คำพูดด้านบวกต่อตนเอง และผู้อื่น และคำนึงถึงการใช้คำพูดต่อผู้อื่นมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมนี้ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพินทร์ ชูชม (2547) ศึกษารูปแบบการพัฒนาตนเพื่อเพิ่มพลังใจในการทำงาน: กรณีข้าราชการประถมศึกษา พบว่า การมองโลกในแง่ดี การเห็นคุณค่าในตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มีอิทธิพลโดยตรงในทางบวกต่อพลังใจในการทำงาน และงานวิจัยของปิยะธิดา วรญาโนปกรณ์ (2547) ที่ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเป็นตัวบ่งชี้การเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และงานวิจัยของ Wilson, Coolican and Meachem (1996) พบว่า ผู้สอนที่มีพลังสูงจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีการรับรู้ตนเองเชิงบวก คิดว่าตนเองมีอำนาจในการตัดสินใจสูง ในขณะที่ผู้สอนที่มีพลังต่ำจะมีลักษณะตรงกันข้าม คือ ผู้สอนที่มีพลังต่ำมักเก็บตัวไม่เข้าสังคม และคิดว่าตนไม่สามารถเพียงพอ ดังนั้นกิจกรรมในขั้นนี้จึงเสริมสร้างความตระหนักในการกำหนดวิถีชีวิตในการทำงานด้วยการเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตนเองเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ขั้นที่ 3 การส่งเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้อบรมได้ร่วมกันระดมความคิด วิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ฝึกวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่พัฒนาทักษะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ พัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และเทคนิคการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ เจียกุลธร (2550) พัฒนาหลักสูตรการอบรมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง พบว่า 1) ผู้สอนขาดทักษะ ความชัดเจน และความพร้อมในการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องยึดติดกับหนังสือเรียน มีความรู้ในเทคนิควิธีการสอนและการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดประเมินผลไม่สามารถทำอย่างหลากหลายวิธี และไม่สามารถวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และสื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนในกลุ่มละอูนก้าวหน้า สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง เนื้อหาสาระสำคัญประกอบด้วย ความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทางการประเมินผลการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ3) ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ของครูโรงเรียนในกลุ่มละอูนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง จำนวน 80 คน ใช้ระยะเวลาในการอบรมจำนวน 3 วัน และประเมินผล กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม มีค่าพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นกิจกรรมในขั้นนี้จึงมุ่งส่งเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ โอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กล้าเผชิญกับงานที่ท้าทายความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการปฏิบัติ และฝึกฝน จึงส่งผลให้ผู้อบรมมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ขั้นที่ 4 กางส่งเสริมให้ได้แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้อบรมนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่พัฒนาทักษะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะการคิด กรแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ พัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และเทคนิคการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ ศิลปรัตน์ (2548) ได้พัฒนารูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นประสบการณ์ ขั้นนำเสนอ ขั้นอภิปราย สรุป และขั้นสะท้อนคิดที่ส่งผลให้ครูอนุบาลมีศักยภาพการเป็นนักวิจัย และมีความสามารถเสริมพลังการทำงานในตนเองด้านการรับรู้ตนเอง ดังนั้นกิจกรรมในขั้นนี้จึงมุ่งเสริมสร้างให้ผู้อบรมได้แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงทำให้ผู้อบรมมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมของรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูด้วยแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลังการทดลองกับก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประเด็นย่อยที่ 2 รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นระบบเหมาะสมในการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานให้ครูได้เสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงาน เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยตนเองโดยการพัฒนาด้านทั้งด้านร่างกายและจิตใจตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ เจริญศรี (2543) ศึกษาผลการสอนตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนแบบทางไกล และเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองระหว่างกลุ่มที่สอนโดยครูตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส กับกลุ่มที่สอนแบบปกติ พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ระยะหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเสริมสร้างพลังอำนาจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพลังอำนาจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ครูที่ผ่านการอบรมตามรูปแบบนี้มีโอกาสได้เสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงาน และนำประสบการณ์เดิมของตนเองมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ เมื่อประกอบกับได้รับประสบการณ์การใหม่ตามที่วิทยากรจัดให้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบที่ได้ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ครูกลุ่มทดลองมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างจากครูกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการอบรมด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประเด็นที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีปัจจัยที่สำคัญ คือ

1. กลุ่มผู้เรียน เป็นครู ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนรู้จึงทำให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการอบรม และสามารถยกตัวอย่างปัญหาในการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน มีการระดม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายมีประโยชน์ต่อกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น มีความคิดริเริ่มในการทำสิ่งใหม่ มีความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการทำงาน และใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้จัดทำต้องคำนึงถึง และเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับรูปแบบโดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสนใจใฝ่รู้ ริเริ่มในการทำสิ่งใหม่ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

2. วิทยากร มีบทบาทในการดำเนินการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานได้ด้วยตนเอง โดยวิทยากรเป็นผู้จัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย อบอุ่น เป็นกันเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้แก่ผู้เข้าอบรม ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้นำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาร่วมอภิปราย และร่วมกันระดมความคิดในการวิเคราะห์ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น มีความสุขในการเรียนรู้ และมีผู้ช่วยวิทยากร เป็นผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติแก่ผู้เข้าอบรม และเตรียมอุปกรณ์ต่างๆในกิจกรรม ซึ่งวิทยากรจึง เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้อบรมมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นในการทำงาน มีความมั่นใจในตนเอง มีความกล้าทำในสิ่งที่แปลกใหม่ และมีความสุขในการเรียนรู้

3. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการอบรมโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูสู่โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทโรงเรียนปรังคฤ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยประยุกต์หลักการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานกับการพัฒนาด้านแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสมาใช้พัฒนาให้ผู้เข้าอบรมมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความมั่นใจในตนเอง มีความกล้าเสี่ยงทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน มีอิสระในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และมีความสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมมีหลากหลาย และเหมาะสม ได้แก่ การใช้เสียงเพลงประกอบ กิจกรรมการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมมีคลื่นสมองต่ำ จิตใจจะสงบ เยือกเย็น เกิดความสมดุล มีการผ่อนคลาย และมีสมาธิ การใช้สื่อของจริงจากสิ่งที่อยู่รอบตัว สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมตามต้องการของผู้เข้าอบรมในกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง เช่น กิจกรรมสัญลักษณ์แทนตน กิจกรรมบทบาทสมมติ เกมนกบิน เสริมสร้างความตระหนักในตนเอง การใช้สื่อวีดิทัศน์นำเสนอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่พัฒนาทักษะการค้นคว้า แสวงหาความรู้ การคิด การแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ และการพัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมได้เห็นวิธีการ ขั้นตอน เทคนิค และบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน และการใช้สื่อสื่อดิจิทัลในการนำเสนอความรู้ ผลงาน และผลการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม จากความคิดเห็นดังกล่าวเห็นได้ว่าสื่อการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมมีความสะดวก รวดเร็วในการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมได้ดี

5. สภาพแวดล้อมในการจัดอบรมโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่จัดในสถานที่ที่มีขนาดเหมาะสม มีที่สำหรับการฝึกสมาธิ ทำโยคะอาสนะ และกิจกรรมต่างๆอย่างสะดวก มีการเตรียมของว่างและอาหารกลางวันอย่างเหมาะสม มีความเป็นกันเองของผู้เข้าอบรมด้วยกันเอง และวิทยากรทำให้บรรยากาศในการอบรมมีความอบอุ่น และมีความสุขในการอบรม จากข้อความคิดเห็นดังกล่าวเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมมีความสุขในการอบรม

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านกลุ่มผู้เรียน วิทยากร กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังการทำงานของครูผู้โรงเรียนคุณธรรม-จริยธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน บริบทโรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่พัฒนาขึ้นไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สารพันธ์ุ สุวรรณ (2545) พบว่า ผู้เรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาตามโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน และงานวิจัยของชาลินี เอี่ยมศรี (2549) พัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียน ผู้สอนประจำกลุ่ม กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งความรู้และสื่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. รูปแบบนี้เหมาะสำหรับการนำไปพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานสำหรับครู จึงควรนำรูปแบบนี้ไปใช้ เพื่อเป็นทางเลือกเพิ่มเติมให้กับครูได้พัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายจิตใจอย่างยั่งยืน และเพิ่มพูนความรู้ทางด้านการจัดการเรียนรู้
2. รูปแบบนี้มีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมสำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง การเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และฝึกฝน และการเสริมสร้างให้ได้

แสดงออกถึงความรู้ และทักษะ ประสบการณ์ ผู้นำรูปแบบนี้ไปใช้บริหารจัดการกิจกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้การเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ระยะเวลาในการอบรมด้วยรูปแบบนี้ควรมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และควรดำเนินการอบรมในระยะเวลาที่ผู้เข้าอบรมต้องการการฝึกฝน ปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้การอบรมประสบผลสำเร็จ

4. วิทยากรต้องให้ความสำคัญทั้งกระบวนการ และสาระการเรียนรู้ โดยวิทยากรต้องกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมมีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำกระบวนการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานด้วยแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสไปใช้ในชีวิตจริงอย่างเหมาะสม

5. วิทยากรต้องออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมโดยเฉพาะกิจกรรมการเสริมสร้างความตระหนักในตนเอง เพราะกิจกรรมนี้เป็นหัวใจสำคัญของการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส กิจกรรมที่ออกแบบต้องกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมเกิดความตระหนักถึงความสามารถในการทำงานของตนเอง เช่น กิจกรรมสัญลักษณ์แทนตน จะทำให้ผู้เข้าอบรมรับรู้ถึงบทบาทของตนเองในการทำงาน และเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น กิจกรรมพลังคำพูด จะทำให้ผู้อบรมตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้คำพูดด้านบวกต่อตนเอง และผู้อื่นและคำนึงถึงการใช้คำพูดต่อผู้อื่นมากขึ้น กิจกรรมเกมนกบิน มุ่งเน้นให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงความสำคัญ และตั้งเป้าหมายในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

2. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ เช่น ศักยภาพในการวิจัย สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

3. ควรมีการพัฒนาแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูในรูปแบบอื่น เช่น การอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2531). **นีโอฮิวแมนนิส: ทางเลือกสุดท้ายของคนรุ่นใหม่**. กรุงเทพมหานคร: สายส่งศึกษา

จารุวรรณ ศิลปรัตน์. (2548). **การพัฒนารูปแบบเสริมพลังการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชาลิณี เอี่ยมศรี. (2549). **การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. (2541). **การบริหารสมอง: Brain gym**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ปิยะธิดา วรญาโณปกรณ์. (2547). การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- ไสว พักขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: เอมพันธ์
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: แอล ที เฟลส
- อุษณีย์ โพธิสุช. (2543). กลยุทธ์ทางการศึกษา : รวมคิดรวมเขียนผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พริกหวาน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). ผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบ 2544. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี
- สมศักดิ์ เจริญศรี. (2543). ผลการสอนตามแนวนีโอฮิวแมนนิสที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนแบบทางไกล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดง
- สาริพันธ์ สุวรรณ. (2545). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบ ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดง
- อดุลย์ เจริญกุลธร. (2550). การพัฒนาหลักสูตรการอบรมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดง
- อรพินทร์ ชูชม. (2547). รูปแบบการพัฒนาตนเพื่อเพิ่มพลังจิตใจในการทำงาน: กรณีข้าราชการประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Blase, J. and Blase, J. R. (1994). **Empowerment Teacher : What successful Principles Do'**. Thousand Oaks, California: Corwin Press.
- Harvey, T. R. and Drolet, B. (1994). **Building Teams, Building People : Expanding the Fifth Resource**. Lancaster: Technomic Publishing.
- Short, P., and Geer, J. (1997). **Leadership in Empowered School**. Themes from Innovation Efforts. New Jersey: Prentice Hall.
- Wilson, S. M. and Meachem, M. (1996). How high and low self-empowered teachers work with colleagues and school principles. **Journal of Educational Thought** 30 (August 1996): 99-177.